

Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap mellan Skärholmens stadsdelsnämnd och Föreningen Medveten Konsumtion Sverige

1 Bakgrund

Ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en samverkansform mellan det offentliga och den idéburna sektorn i syfte att hitta gemensamma lösningar på en eller flera definierade samhällsutmaningar.

Denna överenskommelse om IOP avser ett gemensamt åtagande att möta samhällsutmaningen att förändra beteenden och normer i riktning mot mer hållbara livsstilar och konsumtionsmönster. Syftet med partnerskapet är att stärka det lokala omställningsarbetet.

2 Parter

Denna överenskommelse om IOP upprättas mellan följande parter:

Offentlig sektor:

Stockholms stad, Skärholmens stadsdelsnämnd
Organisationsnummer: 21200-0142
Besöksadress: Måsholmstorget 20, 127 26 Skärholmen
Postadress: Skärholmens stadsdelsförvaltning, Box 503, 127 26 Skärholmen
Telefon: 08-508 24 000

Idéburen sektor:

Föreningen Medveten Konsumtion Sverige, nedan kallad MKS
Organisationsnummer: 802440-6186
Adress: % Time4Money, Box 20, 681 21 KRISTINEHAMN
Kontaktuppgifter: Mathilda Johnsson, tel. 0768771867

2.1 Om Skärholmens stadsdelsnämnd och stadsdelsförvaltning

Skärholmens stadsdelsnämnd har det övergripande politiska ansvaret för en stor del av den kommunala servicen inom Skärholmens stadsdelsområde. Här ingår till exempel kommunal förskola, socialtjänst, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, kultur- och fritidsverksamhet, skötsel av parkmark och arbete med trygghet. Det är de förtroendevalda i stadsdelsnämnden som beslutar vad som ska prioriteras för dessa kommunala verksamheter inom området. Det praktiska genomförandet av denna service sköts av Skärholmens stadsdelsförvaltning, där tjänstepersoner ansvarar för att omsätta nämndens beslut i konkret verksamhet och se till att servicen fungerar i vardagen.

2.2 Om Medveten Konsumtion Sverige

Föreningen Medveten Konsumtion Sverige är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell förening grundad 2008. Föreningens huvudsyfte är att främja en mer medveten konsumtion och bidra till hållbar utveckling genom att verka för fördjupad kunskap om den privata konsumtionens villkor och effekter på natur, miljö och människa. Föreningens mission är att skapa fler medvetna konsumenter, med visionen: *En värld av cirkulenter*. Föreningen vill underlätta för konsumenter att ta mer genomtänkta konsumtionsbeslut med hänsyn till miljö, rättvisa och hälsa. Medveten Konsumtion arbetar med kunskapsspridning, samarbeten, opinionsbildning och politiskt påverkansarbete. Medveten Konsumtion driver kampanjer för ökad medvetenhet om hållbar konsumtion och cirkulär ekonomi.

3 Gemensamt identifierade samhällsutmaningar

Samhället står inför en omfattande omställning för att minska klimatpåverkan, säkerställa en hållbar resursanvändning och stärka den biologiska mångfalden. I detta delar stadsdelsnämnden och MKS en tydlig och angelägen samhällsutmaning: att mobilisera stockholmarna i vardagen och förändra beteenden och normer i riktning mot mer hållbara livsstilar och konsumtionsmönster. Här ser parterna att kunskap, motivation och strukturella förutsättningar samverkar.

Såväl stadens miljömål som MKS betonar att omställningen kräver mer hållbara, cirkulära och resurseffektiva konsumtionsmönster.

Det behöver vara enkelt och attraktivt för människor att göra hållbara val. På så vis kan fler leva bättre inom ramen för planetens gränser. Samtidigt behöver omställningen vara inkluderande och nå alla grupper i samhället.

4 Motivering till val av idéburen aktör och samverkansform

Stockholms stads *Miljöprogram 2030* betonar att omställningen måste ske tillsammans med invånarna, där beteendeförändringar och en hållbar resursanvändning är centrala för att nå klimatmålen.

MKS arbetar just med att möjliggöra sådana beteendeförändringar. Genom folkbildning och konkreta verktyg arbetar MKS för att göra hållbar konsumtion begriplig och möjlig i vardagen. Föreningen har sedan starten 2008 byggt upp metoder för att stötta och engagera invånare i att minska konsumtionsbaserade utsläpp och stärka cirkulära beteenden.

Föreningen kompletterar stadsdelsnämndens arbete med särskild kompetens inom hållbar konsumtion, etablerade metoder för beteendeförändring och egen drivkraft. MKS kan bidra med kunskap, innovation, engagemang och förankring i civilsamhället, medan stadsdelsnämnden tillför långsiktighet, struktur, mandat och tillgång till etablerade kontaktytor, mötesarenor och kommunikationskanaler ut till invånarna.

För att nå stadens klimat- och miljömål krävs ett brett engagemang och förändrade beteenden hos invånare och lokala aktörer. Detta är en uppgift som staden inte kan lösa ensam, och där MKS har en bred kompetens och lång erfarenhet. Tillsammans kan parterna skapa större effekt än var och en för sig.

Eftersom utmaningen – att förändra normer och beteenden i lokalsamhället – kräver långsiktighet, samskapande och ett nära partnerskap mellan stad och civilsamhälle, är ett idéburet offentligt partnerskap en lämplig form.

5 Partnerskapets syfte och mål

Syftet med partnerskapet är att långsiktigt stärka det lokala omställningsarbetet. Genom partnerskapet avser parterna att gemensamt bidra till att stärka invånarnas och lokalsamhällets kunskap, engagemang och handlingskraft för en hållbar livsstil, i linje med stadens övergripande miljö- och klimatmål.

Inom partnerskapet kommer både aktiviteter som kräver föransmälning, eller som på annat sätt har en begränsad deltagargrupp, och aktiviteter som är öppna för spontant deltagande, att genomföras.

Målet med insatserna inom partnerskapet är att:

- Minst 90 procent av deltagarna upplever att de har fått ny eller fördjupad kunskap om hållbara livsstilar, oavsett om de deltagit vid en öppen aktivitet eller vid en aktivitet med begränsad deltagargrupp.
- Minst 50 procent av deltagarna i aktiviteter med begränsad deltagargrupp uppger att de har förändrat eller planerar att förändra ett konkret beteende kopplat till hållbar omställning (t.ex. konsumtion, återbruk, energianvändning, transporter).
- Minst 50 procent av deltagarna i aktiviteter med begränsad deltagargrupp upplever att de fått ökad handlingskraft i förhållande till hållbar omställning, till exempel att de vet hur de kan bidra i lokalsamhället.
- Minst 30 procent av deltagarna i aktiviteter med begränsad deltagargrupp kan tänka sig att engagera sig för den cirkulära omställningen.
- Minst 20 – 30 personer per år deltar i aktiviteter med begränsad deltagargrupp.
- Minst 150 personer per år deltar i öppna aktiviteter.

Måluppfyllnad mäts exempelvis genom enkät före och efter aktivitet, via observation eller i samtal.

6 Målgrupp för partnerskapet

Partnerskapets målgrupp utgörs av invånare i Skärholmens stadsdelsområde. Invånare kan dels nås via aktiviteter som är öppna för alla, men också genom stadsdelsnämndens olika verksamheter och evenemang. Genom att arbeta både i öppna eller nya forum och via befintliga kontaktytor inom stadsdelsnämndens verksamheter och evenemang skapas förutsättningar att nå en mångfald av grupper och stärka omställningsarbetet i hela lokalsamhället.

7 Partnerskapets värdegrund

I partnerskapet har stadsdelsnämnden och MKS ett gemensamt engagemang, ägarskap och styrning. Inom partnerskapet ska en förtroendefull och transparent samverkan råda, där beslut fattas i konsensus. Partnerskapet ska grundas på ömsesidig respekt inför

parternas olika förutsättningar och parterna behöver ha en samsyn kring arbetsmetoder och förhållningssätt.

Parterna ska föra en kontinuerlig dialog om planering, genomförande och resultat, och kan vid behov samverka med andra av stadens nämnder och förvaltningar för att nå uppsatta mål. Dialogen ska karaktäriseras av tillit, lyhördhet och förståelse. Parterna åtar sig även att informera varandra i god tid om förändringar som kan påverka samarbetet, för att säkerställa att partnerskapets syfte och mål kan uppnås.

8 Metod

För att uppnå uppsatta mål avser partnerskapet genomföra aktiviteter såsom studiecirklar, föreläsningar, workshops och andra insatser med fokus på klimat- och miljöfrågor. Temat för dessa aktiviteter kan exempelvis vara cirkulär ekonomi, avfall, återbruk, remake, hållbar matkonsumtion och hållbara sätt att resa.

Aktivitetserna kan genomföras både inom ramen för stadsdelsnämndens ordinarie verksamheter och som mer öppna aktiviteter riktade till invånare, exempelvis i samband med konsertserier, platsaktiveringar, sommarlovsaktiviteter och andra evenemang som stadsdelsnämnden är med och arrangerar.

Båda parter kan komma med förslag på aktiviteter utifrån sin expertis, och den slutgiltiga utformningen arbetas fram i samråd mellan parterna.

Deltagande i aktiviteterna ska vara kostnadsfritt.

9 Insatser och åtaganden

Inom överenskommelsen åtar sig Medveten Konsumtion Sverige att, med stöd av egen personal och volontärer:

- Planera och genomföra;
 - 6 – 7 aktiviteter under 2026
 - 12 – 14 aktiviteter under 2027
 - 6 – 7 aktiviteter under 2028
- Marknadsföra aktiviteterna i egna kanaler och på andra lämpliga sätt för att nå målgruppen. Materialet ska tas fram i samråd med stadsdelsförvaltningens kommunikatör och Skärholmens stadsdelsförvaltning ska taggas och anges som samverkanspart.
- Ta emot och hantera eventuella anmälningar till aktiviteterna.

- Följa upp och utvärdera måluppfyllnad, enligt angivna mål i kapitel 5, exempelvis genom att genomföra enkät före och efter genomförd aktivitet.
- Föra statistik om antal deltagare på genomförda aktiviteter, med särskild uppföljning gällande kön, ålder och i vilket stadsdelsområde deltagarna bor.
- Där relevant, samverka med lokala aktörer i aktiviteterna.
- Ansöka om nödvändiga polistillstånd för aktiviteter som inte ingår som del i stadsdelsnämndens övriga evenemang.
- Säkerställa förutsättningarna för att alla delar inom partnerskapet kan genomföras korrekt och säkert.

Inom överenskommelsen åtar sig Skärholmens stadsdelsnämnd att:

- Där det anses lämpligt, komplettera med marknadsföring av aktiviteterna i egna kanaler. Materialet ska tas fram i samråd med MKS och föreningen ska taggas och anges som samverkanspart.
- I den mån det är möjligt, och inom stadsdelsnämndens rådighet, erbjuda arenor där aktiviteter kan genomföras, exempelvis mötesplatser, öppna fritidsgårdar, parklekar, förskolor, träffpunkter för äldre, sommarlovsaktiviteter, platsaktiveringar eller evenemang som stadsdelsnämnden är med och arrangerar.
- Bidra med lokalkännedom, kontaktytor och målgruppsförståelse.

Parterna ansvarar för att gemensamt planera och följa upp det pågående arbetet, säkerställa att båda parter bidrar enligt överenskommelsen och vid behov justera insatser för att garantera att partnerskapets mål uppnås.

Åtagandena kan vid behov och över tid förändras, bytas ut eller helt utgå. Det gäller under förutsättning att partnerskapets mål, syfte och värdegrund för arbetet med målgruppen inte förändras. Vid väsentliga förändringar bör partnerskapet omförhandlas.

10 Dokumentation och redovisning

Under tiden samverkan pågår dokumenteras och diarieförs väsentliga möten, justeringar och överenskommelser, och delas med respektive part.

11 Villkor

11.1 Partnerskapets utgångspunkt

Partnerskapet och ingående parter i överenskommelsen ska utgå från och följa;

- Politiska beslut som kommunfullmäktiges budget, mål och styrdokument. Stadens *Miljöprogram 2030* och *Klimathandlingsplan 2030* utgör särskilt viktiga styrdokument i detta sammanhang.
- Relevant lagstiftning

11.2 Period för partnerskapet

Partnerskapets period är 1 maj 2026 till och med 30 april 2028. Perioden för partnerskapet villkoras förutsatt att det finns medel inom ramen för överenskommelsen och att förutsättningarna för ett partnerskap kvarstår.

11.3 Ekonomi

MKS ska ha stadgar, en styrelse, ett organisationsnummer och ett PG- eller BG-konto i föreningens namn. I MKS verksamhet ska det råda ordning och ekonomin ska skötas enligt god redovisningssed. Om årsmötet inte ger styrelsen ansvarsfrihet, ska stadsdelsnämnden kontaktas skyndsamt.

Stadsdelsnämnden bidrar med:

- 100 000 SEK för år 2026, vilka tilldelas MKS vid partnerskapets uppstart.
- 200 000 SEK för år 2027, vilka tilldelas MKS i delar om 100 000 SEK i januari respektive augusti 2027.
- 100 000 SEK för år 2028, vilka tilldelas MKS i januari 2028.

Tilldelade medel skall användas för genomförandet av åtaganden inom partnerskapet och beräknas disponeras enligt preliminär budget i bilaga ”IOP MKS_Preliminär budget”. Hur tilldelade medel har nyttjats ska redovisas enligt kapitel 12.

Där lämpligt bidrar MKS till att söka andra medel och sponsorer som därutöver behövs. MKS ansvarar för att upprätta en årlig budget för verksamheten inom partnerskapet.

11.4 Återbetalningskrav

Ersättning som inte har gått åt i genomförandet av åtaganden inom partnerskapet under respektive kalenderår ska återbetalas till stadsdelsnämnden.

Om MKS inte utför sina åtaganden, eller i övrigt inte lever upp till kraven i överenskommelsen, kommer stadsdelsnämnden att stoppa utbetalningar och kräva tillbaka redan utbetalda medel.

Återbetalning kommer bli aktuell om stadsdelsnämnden, efter skriftväxling med MKS, finner att övervägande del av MKS åtaganden inte uppfyllts under överenskommen tid.

11.5 Omförhandling, ändringar och uppsägning av överenskommelse

Varje part är skyldig att vid förändrade omständigheter som påverkar uppfyllande av åtagande, meddela detta skyndsamt. Vid väsentliga förändringar av partnerskapets omständigheter kan omförhandling begäras av respektive part. Väsentliga ändringar i partnerskapet ska göras skriftligt av behörig företrädare för respektive part.

Om oenighet uppstår ska dessa i första hand lösas genom dialog mellan parterna. Samtliga parter har rätt att säga upp sitt åtagande i partnerskapet om samverkanspart bryter sina åtaganden, eller av andra skäl. Uppsägningen ska ske skriftligen och uppsägningstiden är en månad för båda parter.

Twist avseende tolkning eller tillämpning ska, i det fall parterna inte kan göra upp i godo, hänskjutas till svensk domstol med Stockholms tingsrätt som första instans.

11.6 Brister i verksamhet

Om någon av parterna inte uppfyller villkoren för partnerskapet eller visar väsentliga brister i sina åtaganden bör bristande part presentera en åtgärdsplan för hur uppkomna brister ska åtgärdas. Om bristande part, efter åtgärdsplan, fortfarande inte uppfyller villkoren eller inte har kommit till rätta med bristerna har respektive part rätt att säga upp partnerskapet.

11.7 Personal/ledare/andra samverkansaktörer

I enlighet med *lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn* ansvarar MKS för att kontrollera giltiga utdrag ur belastningsregistret för samtliga ledare, instruktörer, personal eller personer som på annat sätt deltar i uppdraget för MKS räkning,

och som ska vara delaktiga i arbete med barn och unga. Det utdrag som ska uppvisas är: ”Utdrag för arbete med barn i annan verksamhet än skola och barnomsorg”. Personer med belastningar enligt detta utdrag ska inte medverka. Föreningen ska ha rutiner för detta och registerkontrollen ska vara genomförd innan genomförande av aktivitet. Föreningen ska skicka intyg till stadsdelsnämnden att kontrollen har gjorts.

MKS ansvarar även för att samtliga ledare, instruktörer och övrig personal som deltar för MKS räkning har ett gott uppförande och att innehållet vid aktiviteterna och eventuella framträdanden, inte är olämpligt eller kränkande.

När MKS har bjudit in annan aktör tar MKS även ansvar för dennes medverkan i linje med ovan.

11.8 Försäkringsansvar

Regleras av respektive part inom ordinarie verksamhet.

11.9 Demokrativillkor

Genom att underteckna partnerskapet intygar MKS att de ställer sig bakom grundläggande demokratiska värderingar, ett så kallat demokrativillkor. Föreningen är ideell och fungerar enligt demokratiska principer. Den som sympatiserar med föreningens syfte ska ha rätt till medlemskap. Föreningen får inte utesluta någon på grund av:

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Undantag kan göras om det finns specifika skäl på grund av föreningens mål och syfte. Medlem får uteslutas om hen har brutit mot regler som anges i stadgarna, men får inte ensidigt uteslutas på grunderna ovan.

11.10 Personuppgifter

Båda parter är personuppgiftsansvarig i den egna verksamheten och ansvarar för att personuppgifter hanteras i enlighet med Dataskyddsförordningen. I händelse av att personuppgifter och information behöver delas mellan parterna ska detta ske i enlighet

med gällande sekretesslagstiftning, till exempel avseende samtycke från enskild och sedvanlig menprövning.

12 Uppföljning och årlig återrapportering

Uppföljningen av partnerskapet syftar till säkra att målen och syftet uppnås. Inom ramen för detta ska MKS:

- Efter årsmötet, men senast 31 mars varje år, inkomma med en ekonomisk redovisning av hur de har använt de medel de erhållit inom ramen för partnerskapet.
- Efter årsmötet, redovisa föreningens resultat- och balansräkning.
- Halvårsvis, senast sista juli respektive 15 dec, inkomma med en skriftlig beskrivning av genomförda och planerade aktiviteter och en utvärdering av de resultat som uppnåtts, utifrån partnerskapets syfte och mål. Här ska även annan statistik kopplat till partnerskapet redovisas, som till exempel antal genomförda och planerade aktiviteter, antal deltagare, könsuppdelning och resultat från genomförda enkäter.

Inför att överenskommelsen löper ut ska båda parterna bidra i utvärderingen av partnerskapet och skriva en slutrapport. Slutrapporten redogör för hur verksamheten har genomförts, hur väl/om partnerskapets mål har uppnåtts, om respektive part har bidragit enligt överenskomet, om tidsplan och budget hölls och vad parterna har lärt sig under partnerskapets gång.

13 Organisation för partnerskapet

Stadsdelsnämnden har utsett miljösamordnare Mikaela Ring som kontaktperson i frågor som rör löpande verksamhetssamverkan och verksamhetscontroller Minna Nilsson för årlig granskning av partnerskapet. Granskningen rapporteras till stadsdelsnämnden via nämndärende.

MKS har utsett Mathilda Johnsson som kontaktperson för föreningens samverkan. Undertecknare och behörig företrädare för MKS i denna överenskommelse är ordförande Helena Byman och vice ordförande Mari Andersson.

14 Signering av överenskommelsen

Denna överenskommelse om partnerskap har upprättats i två likalydande exemplar där varje part erhållit varsitt original. Båda parter accepterar villkoren som gäller i överenskommelsen vilket bekräftas av parternas signering. Partnerskapets giltighet förutsätter att det godkänns av Skärholmens stadsdelsnämnd på kommande nämndsammanträde.

För Skärholmens stadsdelsnämnd i Stockholm stad

Magnus Borgsten, Förvaltningschef

Datum och ort:

Behörig företrädare för Medveten Konsumtion Sverige

Helena Byman, ordförande

Datum och ort:

Behörig företrädare för Medveten Konsumtion Sverige

Mari Andersson, vice ordförande

Datum och ort: